

KB - A U T O P A K K E T

Voor m'n autoverzekering heb ik een veel makkelijker weg gekozen : de KB-Autoverzekering*.

KB - AUTOVERZEKERING

Als ik tijdens het weekend de Ardense bossen induik, neem ik steevast de moeilijkste routes. Op m'n 4x4 kan ik altijd en overal rekenen. Net zoals op mijn bank trouwens, de Kredietbank.

Toen ik deze jeep kocht met een KB-Autolening, ben ik bij de KB gaan aankloppen voor een autoverzekering. De KB heeft immers een pak interessante formules uitgedokterd, die vlot af te stemmen zijn op ieders budget en wensen : een uitgebreide Burgerlijke Aansprakelijkheid, Omnium, Rechtsbijstand of een Verkeersongevallenverzekering voor het hele gezin. Een totaal servicepakket, waarbij je bovendien een beroep kunt doen op de groene telefoon (11.60.70) voor een vlotte afwerking van de schaderegeling.

Mijn KB-kantoordirecteur adviseerde me tenslotte een Alle Risico's-verzekering. Kan ik helemaal inkomen. Wie graag de begane paden verlaat, kan beter op alles voorbereid zijn.

*Omniver N.V., verzekeringsmaatschappij

toegelaten onder code-nummer 0993.

Beter met de bank van hier.

Kantoor van afgifte : BRUGGE X

België/Belgique
P.B.
BRUGGE X
4/783

vivat academia

berichtenblad van het Verbond der Vlaamse Academics
tweemaandelijks behalve juli en augustus nr. 73 september - oktober '90

Inhoud

Heeft de Vlaamse Beweging nog zin ?	<i>Prof. Eric Ponette</i>	1
Een voorzitter aan het woord	<i>Nicole Opsomer</i>	8
Oproep van de Algemeen Voorzitter	<i>Prof. Eric Ponette</i>	10
25 jaar geleden : V.V.A.-standpunten	<i>de redactie</i>	11
Belangrijke mededelingen		19
Personalía		20

secretariaat : Em. Jacquainlaan 126
1000 Brussel - tel. 02/218 68 20
giro 000-0429238-13

verantwoordelijke uitgever : F. Mollet
Baron Ruzettelaan 260
8320 Brugge

Verbond
der Vlaamse Academici

V.V.A.-PRIJS PROFESSOR WALTER Baron OPSOMER

Het Verbond der Vlaamse Academici looft een prijs uit voor een essay, studie of verhandeling van juridische, economische, sociologische aard betreffende elk onderwerp dat bijdraagt tot een beter inzicht in de vorming, de kansen, de taak of de plaats van de Vlaamse universitair afgestudeerde na 1992.

Reglement:

Deze prijs ter waarde van 100.000,- Bf. (honderdduizend) kan worden toegekend aan universiteitsstudenten of aan academici die hoogstens 5 jaar afgestudeerd zijn aan een Vlaamse universitaire instelling. Het moet gaan om een niet eerder gepubliceerd werk, mogelijk een academisch proefschrift, van minstens 20.000 woorden, dat in drie exemplaren en naamloos onder gesloten omslag moet worden ingezonden. De identiteitsgegevens van de inzender moeten in een afzonderlijke gesloten envelop worden meegestuurd, met een codenaam die ook op de dissertatie terug te vinden is.

Uiterste datum van indiening: 30 juni 1991
Bekendmaking van de prijs: oktober 1991.

Adres:

V.V.A., Verbond der Vlaamse Academici
E. Jacmainlaan 126, 1000 Brussel.

Het V.V.A. heeft recht op een eenmalige, in extenso of partiële, publikatie, zonder aanspraak op verdere auteursrechten.

Jury en Voorzitter:

De jury zal samengesteld zijn uit 3 universiteitsprofessoren of leden van het wetenschappelijk personeel van drie verschillende Vlaamse universitaire instellingen.

De jury wordt voorgezeten door de voorzitter van het V.V.A. of door diens afgevaardigde. De jury behoudt zich het recht voor om de prijs niet toe te kennen.

In geval de jury niet tot bekroning kan overgaan is het mogelijk dat er toch maximaal drie aanmoedigingspremies, ten belope van 15.000,- Bf. worden toegekend.

Alle ingezonden exemplaren worden in het V.V.A.-archief bewaard.

Het V.V.A. behoudt zich echter het recht voor om deze exemplaren op last van het hoofdbestuur aan een openbaar archief of een wetenschappelijke bibliotheek over te maken.

Heeft de Vlaamse Beweging nog zin ?

Prof. Eric Ponette

Beste V.V.A.-lid,

Er hangt op dit ogenblik een eigenaardige atmosfeer in de Vlaamse ontvoogdingsbeweging. Wanneer men vaststelt dat ongeveer 40 % van het totale budget van de Belgische staat overgeheveld is naar de gemeenschappen en gewesten, is er inderdaad reden om te zeggen dat "Vlaanderen bestaat", zoals een sympatiek ogend leeuwenwelpje ons vanop de muren verkondigt. Dat "Vlaanderen leeft", die andere optimistische slogan, die als een vuurwerk eerder reeds op onze reclameborden spetterde, zullen we evenmin ontkennen, wanneer we de groeiende belangstelling voor de Vlaamse technologiebeurs waarnemen en wanneer we vaststellen dat onze mensen nog even briljant feesten, goed eten en overvloedig drinken als in Breughels tijd. Wanneer sommige kranten ons willen doen geloven dat het zogenaamde nieuwe België een Vlaams paradijs is geworden, waar de gebraden Brusselse en andere kippen ons in de mond vliegen — om het bij de Breughel te houden — dan knipper ik even met de ogen. Om nog te zwijgen van een ander medium voor wie er nog steeds geen Vlaamse identiteit en dus ook geen Vlaams ontvoogdingsprobleem schijnt te bestaan, aangezien deze radio- en T.V. omroep nog steeds weigert de B door een V te vervangen.

Dit alles, om U te zeggen dat ik de euforie wil doorbreken met de stelling dat de beer nog niet geschoten, laat staan zijn vel gestroopt is. Ik wil U namelijk overtuigen dat we samen met het Aktiecomitee Vlaanderen '90, dat de 6 mei betoging te Brussel organiseerde, verder moeten werken voor meer zelfbestuur en voor een betere democratie. Mijn betoog zal dan ook uit drie delen bestaan: de ontleding van het uitgangspunt van onze ontvoogdingsstrijd, een balans van wat we nog moeten veroveren naar buitenuit en waaraan we nog moeten werken naar binnenin.

1. Het uitgangspunt van de Vlaamse beweging

Wij gaan ervan uit dat elk individu best tot ontplooiing komt in de geborgenheid van zijn eigen volk, en dat elk volk bijgevolg recht heeft op zelfbestuur. Dit is de meest vanzelfsprekende zaak ter wereld. Het zelfbeschikkingsrecht der volkeren werd trouwens na de eerste wereldoorlog internationaal erkend. Dit recht wordt door niemand van ons betwist voor ander volkeren. Wij vinden het normaal dat Zuid-Ierland onafhankelijk werd van Groot-Brittannië, dat dit laatste na de tweede wereldoorlog India zijn weg liet gaan en dat hetzelfde gebeurde tussen Nederland en het huidige Suriname, evenals tussen België en het huidige Zaïre. Men kan moeilijk beweren dat zelfbestuur voor de volkeren een voorbijgestreefd begrip is: kijk maar naar de Noord-Ieren, de Basken, de Corsicanen, de Catalanen, de Frans-Vlamingen en meer recent naar de Litouwers, de Esten en de Letten. Hierbij passen twee randbemerkingen:

De Vlaamse beweging heeft in haar strijd voor zelfbestuur nooit geweld bepleit; dit heeft de verwezenlijking van haar doelstellingen wellicht vertraagd doch tevens haar morele kracht vergroot.

Er is geen tegenstelling tussen het streven naar zelfbestuur en belangstelling voor problemen elders in de wereld. Het is geen toeval dat vele Vlaamse missionarissen — de eerste ontwikkelingswerkers — kwamen uit "Vlaamsgezinde" jeugdbewegingen. Vlaamse professoren aan meerdere universiteiten hebben de initiatieven van studenten en andere jongerengroepen in verband met de honger in Ethiopië toegejuicht. Wij steunen geestdriftig de initiatieven van "Medicus Mundi" en "Artsen zonder grenzen", die trachten geneeskundige hulp te verlenen waar ook ter wereld, zonder onderscheid van de politieke overtuiging van de betrokkenen.

Er is niet alleen geen tegenstelling tussen het beklemtonen van het eigen kultuurgoed en internationale belangstelling: beide bekommernissen kunnen hand in hand gaan en vullen elkaar aan. Jaren geleden werd dit reeds verwoord door August Vermeylen: "Om iets te zijn, moeten we Vlamingen zijn. Wij willen Vlamingen zijn om Europeërs te worden." Dit komt goed tot uiting in de jaarlijkse Europeade, waar kulturele groepen uit gans Europa een feestelijk samenzijn vieren onder het motto: "Eenheid in verscheidenheid"; dit is een initiatief van de Vlaamse Volkskunstbeweging. Wij pleiten voor een "Alle Menschen werden Brüder" waarbij alle volkeren hun eigen taal en traditie kunnen bewaren: zulk Europa is veel rijker dan een Europa waarin alleen Engels zou worden gesproken, zulke wereld is veel boeiender dan een smeltkroes van individuen, die hun eigen cultuur zouden verloochenen.

2. De nog af te leggen weg naar zelfbestuur

Er werd natuurlijk een hele weg afgelegd sinds 1830.

Eén anekdote: aan de muur in de vakantiestudio aan de Vlaamse kust hing de kopie van een aanplakbiljet met de tekst "Programme des fêtes à donner à la plage au mois d'août 1910": niet langer dan 80 jaar geleden waren de officiële aankondigingen in Vlaanderen nog franstalig.

Wij erkennen graag dat tijdens de voorbije fasen van de staatshervorming in 1988 - 89 nogmaals stappen voorwaarts werden gezet: het onderwijs en andere bevoegdheden met belangrijke financiële inhoud zoals openbare werken en verkeer werden overgeheveld van de centrale staat naar gemeenschappen en/of gewesten. Doch — we moeten een kat een kat durven noemen — er werden door onze eigen volksvertegenwoordigers ook toegevingen op de federale principes gedaan, die niet gepaard gingen met reële toegevingen van de Franstaligen:

a) De *faciliteiten* voor de franstaligen in de Vlaamse randgemeenten rond Brussel en elders op de taalgrens, oorspronkelijk bedoeld als aanpassingsmaatregel, werden gebetonneerd en uitgebreid tot de bestuurders van deze gemeente, zodat deze bestuurders in de toekomst in feite geen Nederlands meer hoeven te kennen gezien bij hen het "onweerlegbaar vermoeden" van de kennis van het Nederlands bestaat door het feit van de verkiezing zelf. Kan U het zich hypokrieter of schizofrener voorstellen?

b) De *voogdij over Voeren*, die oorspronkelijk berustte bij de Limburgse provincie-gouverneur, werd uitgebreid tot het ganse kollege met inbegrip van de Waalse provinciegouverneurs.

c) *Brussel* werd een derde gewest zonder echte machtspartiteit tussen Vlamingen en Franstaligen, nochtans eerder toegezegd in ruil voor de reeds door de Franstaligen bekomen pariteit in de Belgische regering.

Enkele argumenten:

- in de centrale regering wordt de eerste minister benoemd door de koning en kan hij een franssprekende zijn; in de Brusselse gewestregering kan het geen Vlaming zijn gezien de ministerpresident wordt verkozen door de gewestraad die steeds een franstalige meerderheid zal hebben.
- in de centrale regering is de eerste minister de voorzitter van de minister-raad; in Brussel heeft de ministerpresident alle belangrijkste ministeries onder zijn persoonlijke bevoegdheid, en beheren de Vlaamse ministers slechts 10% van het totale budget.
- het vetorecht van de Vlamingen bestaat erin dat, zo er geen consensus is, diegene die niet akkoord gaat, verplicht is ontslag te nemen.

d) Door de *financieringswet op het onderwijs* verbeterde de financiële verdeelsleutel weliswaar van 56,5 naar 57,5 % voor het Vlaams onderwijs, doch hij stemt nog niet overeen met de 60 % van de Vlaamse bevolking. Dit verschil van 2,5 % betekent een achterstelling van het Vlaams onderwijs ten bedrage van 7,1 miljard frank per jaar (= 7.100 jobs van 1 miljoen frank). Vice-premier Moureaux weet dus zeer goed waarover hij het heeft wanneer hij de stakende Waalse leraars waarschuwt dat een heropening van het debat over de financieringswet pijnlijk zou kunnen uitvallen voor de Franse gemeenschap. Niet Wallonië doch Vlaanderen is immers eisende partij voor een herziening van deze financieringswet.

Wij moeten eisen dat deze toegevingen en tekorten van de 1ste en 2de fase van de staatshervorming in de praktijk zouden geneutraliseerd worden, door aangepaste maatregelen van de Vlaamse regering en door nieuwe parlementaire initiatieven.

Bovendien eisen wij tijdens de aanstaande derde fase een eigen *parlement met rechtstreeks verkozen vertegenwoordigers* in plaats van het huidige Vlaamse schertsparlement met leden die enkel een andere pet opzetten bij het overstappen van het Belgische naar het Vlaamse gebouw. Hierbij is reeds door partijvoorzitter Spitaels de eis gesteld dat aan de Franstaligen in de *Vlaamse randgemeenten* het recht moet verleend worden om voor de Franse gemeenschapsraad te stemmen. Dit zou noch min noch meer neerkomen op het scheppen van een categorie burgers met buitengewone rechten. Dit is voor het Aktiekomitee Vlaanderen '90 een breekpunt, dat we schriftelijk hebben laten kennen aan de voorzitters van alle Vlaamse partijen naar aanleiding van een uitspraak van eerste-minister Martens. Over dit onderwerp onderzocht tijdens een RTBF-uitzending "Faire le point", heeft hij inderdaad onlangs verklaard: "Dat is een delikaat politiek probleem dat verder zal moeten besproken worden." Ziet U de compromissen vorm krijgen ?

In het *Europese parlement* eisen wij het aantal vertegenwoordigers waarop we volgens de stemmenverdeling bij deze verkiezing recht hebben, namelijk 15 en niet 13 van de 24 zetels.

Verder eisen wij dat de Vlaamse stem in de wereld wordt gehoord in de vorm van *eigen buitenlandse vertegenwoordigers*.

Tenslotte eisen wij dat *zoveel mogelijk bevoegdheden* van de centrale staat worden overgeheveld naar de gemeenschappen, ondermeer de *sociale zekerheid* met inbegrip van de *gezondheidszorg*.

Een recente studie toonde aan dat de huidige regeling van de sociale zekerheid, de gezondheidszorg buiten beschouwing gelaten, reeds verantwoor-

delijk is voor een stroom van 87 miljard per jaar (87.000 jobs van 1 miljoen frank) van Vlaanderen naar Wallonië. Studies over de uitgaven voor klinische biologie en radiologie toonden bovendien een duidelijk hoger consumptiepatroon in Wallonië dan in Vlaanderen aan. Deze geldstromen moeten worden gestopt om verschillende redenen :

- Solidariteit heeft niets te maken met geldverspilling.
- Eerst moet de solidariteit tussen meer- en minderbegoeden binnen dezelfde gemeenschap worden bekeken.
- Wij wensen niet dat onze kinderen en kleinkinderen opgezadeld worden met de gevolgen van de groeiende staatsschuld, die ondermeer met déze verspillingen te maken heeft.

Het stoppen van die verspillingen wordt de opdracht van de komende jaren.

3. Voor een beter democratie.

U kent de slogan gelanceerd door een eminent lid van de Vlaamse Regering "Wat we zelf doen, doen we beter !".

Was het maar waar ! Ik citeer een aantal feiten die helaas het tegendeel bewijzen. We stellen vooreerst vast dat de laatst opgestelde begroting van de Vlaamse Regering net als de Belgische begrotingen, een tekort vertoont. Wordt dit óók het begin van een sneeuwbal, waarvoor óók niemand ter verantwoording zal worden geroepen ?

Tijdens de laatste Vlaamse regeringsvorming is het Belgische spook van de *politieke benoemingen* ook bij ons opgedoken. Dit verschijnsel werd tijdens de 6 mei betoging te Brussel gehegeld door een gemaskerd politiekeer een bord te laten dragen met de tekst

"De juiste partijkaart ?

Dan ben je de job waard !".

Beseffen de politiekeers niet dat zij de democratie ondermijnen ?

De Belgische kwaal van het *parlementair absentisme* heeft ook de Vlaamse Raad besmet. Hoe dikwijls heeft men ook hier reeds een stemming moeten uitstellen omdat de meerderheid niet in het vereiste getal aanwezig was ? Ook deze ziekte werd in de betoging aangeklaagd met de slogan

"Al brot ik in de parlementen,

Ik krijg toch mijn centen."

De *politieke onverdraagzaamheid* van het Belgische parlement is ook reeds overgewaaid naar de Vlaamse Raad.

Waarom gebeurt het zo zelden dat de oppositie meestemt voor een goed ontwerp van de meerderheid ? Waarom is het vrijwel ondenkbaar dat een ontwerp van de oppositie een kans krijgt bij de méerderheid ? Wordt het niet de hoogste tijd dat onze Vlaamse parlementen, zeker wanneer het gaat om specifieke Vlaamse belangen — ik denk aan de naamwijziging van de B.R.T. — aan hetzelfde touw trekken ?

Besluit

Uit het voorgaande is wellicht duidelijk geworden dat ik niet van oordeel ben dat de Vlaamse beweging kan opgeborgen worden. De laatste jaren zijn er trouwens een aantal bijkomende problemen gerezen, die eveneens verband houden met onze Vlaams-Nederlandse kulturele eigenheid en die wellicht nog belangrijker zullen worden in de toekomst :

- het behoud van onze cultuur en taal in het komende Europa, waar het Engels waarschijnlijk een dominerende rol zal spelen : hieraan werd in het vorig nummer van ons berichtenblad aandacht besteed ; dit probleem kan slechts efficiënt worden opgelost door samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland.

- het behoud van onze cultuur en taal in het licht van de toenemende inwijking van Europese (de "Eurokraten" in Brussel en Vlaams-Brabant) en niet-Europese bevolkingsgroepen : een delikaat probleem met vele facetten.

- de overspoeling van onze cultuur door een Amerikaanse pseudokultuur, vooral via de T.V.

- het toenemende materialisme dat ons aanzet tot verbruik van dingen die we eigenlijk niet nodig hebben, en ons afwendt van geborgenheid, inzet en offerbereidheid.

Ik wil er mij toe beperken om U, beste V.V.A.-lid, twee concrete voorstellen te doen die kunnen bijdragen tot het verwerven van meer zelfbestuur en van een betere democratie :

1. Het Aktiekomitee Vlaanderen '90 richt een petitie in voor meer zelfbestuur, die zal worden overhandigd aan de politici bij het begin van het parlementair jaar in oktober a.s. Mag ik U met aandrang vragen hiervoor zoveel mogelijk handtekeningen te verzamelen ?

Meer inlichtingen hierover vindt U elders in dit blad.

2. Wij moeten onze mening over diverse problemen meer kenbaar maken via lezersbrieven in de kranten, door brieven naar radio en T.V. en door brieven rechtstreeks naar onze parlementairen. Ik ben ervan overtuigd dat deze vorm van directe democratie efficiënt is.

Ik wil eindigen met een oproep om boven de levensbeschouwelijke en partijpolitieke grenzen heen, tijdens de komende maanden en jaren van de verdere staatsvorming één front te vormen met als gemeenschappelijke houding : de rechtmatige Vlaamse belangen vóór alle andere belangen.

Prof. Eric Ponette
voorzitter V.V.A.

Publiciteitstarief :

1/2 bladzijde 115 x 90

1 nummer binnenkaf : 3.500,- fr.

5 nummers binnenkaf : 15.750,- fr.

1 nummer tussen teksten : 2.800,- fr.

5 nummers tussen teksten : 12.600,- fr.

Een voorzitter aan het woord

Nicole Opsomer

Uit een omzendbrief aan de leden van afdeling Taxandria namen we volgend stukje over.

't Zal straks een schone herfst worden ...

't Zal straks een schone herfst worden, met warme, deugddoende kleuren en met elke namiddag iets van weemoed in de lucht, als de laatste streep zon achter de horizon verschuift.

't Zal ook weer een schone VVA-herfst worden. Zeker weten. Het kwalitatief hoge peil waarop de avonden van Taxandria staan is een gelukkige traditie geworden, - die ons bijgevolg verplicht. Namen voor het volgende VVA-werkjaar? Max Wildiers, Roger Dillemans, Roland Patteeuw (niet de linker- of rechterhand, maar meer nog, de beide handen van Jan Hoet), Melchior Wathelet... We trekken de lijn van de voorbije jaren door ...

Er zijn ook heel NIEUWE activiteiten.

Op 31 oktober gaan we "Ten huize van Jan Huyghebaert". De voorzitter van de Kredietbank ontvangt ons in het Rockoxhuis, niet voor een uiteenzetting maar wel om er met ons te dialogeren in vraag-en-antwoord over bankieren, de ethiek van het zakendoen, het Rockoxhuis, de kunst, muziek en zovele andere fijne dingen die hem en ons nauw aan het hart liggen.

"Ten huize van ..." wordt trouwens een regelmatig terugkerend initiatief.

Voor de jongeren, — studenten hoger-middelbaar en universiteitsstudenten — organiseren we om het half jaar een kennismaking met het bedrijfsleven. Velen van hen komen immers pas binnen ondernemingsmuren na hun studie. We leggen bijgevolg de loopplank uit voor jonge mensen die graag op verkenning gaan. Op 29 oktober beginnen we ermee : het grootste bedrijf van deze contreien, de Antwerpse haven.

We verwachten — ook af en toe — diezelfde jongeren op een voordrachtsavond. Het VVA krijgt daardoor — alweer iets meer — een familiaal karakter.

Een voorzitter aan het woord

En er blijven de samenkomsten "van tussenin" : de bezoeken aan kunstige huizen en manifestaties, een muziek- of een toneelavond.

We zien mekaar alvast terug eind september : we gaan dan de kathedraal van Antwerpen van dichtbij bekijken ; een historicus kadert ons dit gotieken schrijn in zijn tijd en we vragen Stanislas Deriemaecker met ons een "Ten huize van" te beleven, dat betekent een langgerekte babbel bij zijn kathedraalorgel. Dat wordt dan een schitterende en parelende inzet !

't Wordt dus inderdaad een schone herfst, een heel bekoorlijk VVA-najaar. 't Wordt ook weer een vriendschappelijk VVA-jaar, want aan elke VVA-avond wordt een staartje gebreid, dat we in vriendschappelijke gezelligheid nog nappraten bij een glas, - gezelligheid die trouwens vaak nog verder "geprakti-keerd" wordt buiten de VVA-kring.

U BLIJFT ER DUS BIJ. U HOORT ER BIJ.

Nicole Opsomer

Publiciteitstarief :

1/3 bladzijde 115 x 55

1 nummer tussen teksten : 2.500,- fr.

5 nummers : 11.250,- fr.

Oproep van de Algemeen Voorzitter

Prof. Eric Ponette

Beste V.V.A.-lid,

Binnenkort start het nieuwe parlementair jaar en meteen de derde fase van de staatshervorming. Daarin zullen de afschaffing van het dubbel mandaat, de buitenlandse vertegenwoordiging van Vlaanderen en Wallonië, evenals de residuaire bevoegdheden en de Europese zetelverdeling bediscussieerd worden.

U weet hoe belangrijk deze elementen zijn voor de verder uitbouw van de Vlaamse autonomie. Ik ben er dan ook van overtuigd dat de petitie "MEER AUTONOMIE – BETERE DEMOCRATIE" het beste drukkingsmiddel is op de onderhandelende politici om deze fase tot een goed einde te brengen. Deze petitie zal door het Aktiekomitee Vlaanderen '90, waarvan onze vereniging deel uitmaakt, bij het begin van het parlementair jaar aan de parlementsleden worden overhandigd.

Daarom durf ik er op aandringen dat U, tenzij dit reeds eerder gebeurde, bijgevoegd petitieformulier zou ondertekenen, eventueel ook zou laten ondertekenen door familieleden en vrienden, en *vóór 25 september* zou terugzenden.

U kan het formulier opzenden hetzij naar het sekretariaat van V.V.A., Em. Jacquainlaan, 126, 1000 Brussel, hetzij rechtstreeks naar het adres van het aktiekomitee, vermeld op het formulier.

Met vriendelijke groeten,

Prof. Eric Ponette
voorzitter V.V.A.
lid van Aktiekomitee
Vlaanderen '90

25 jaar geleden : V.V.A.-standpunten

Ter wille van het historisch besef van onze leden – oudere zowel als jongere – duikelden we even in het archief van V.V.A.

Het blad voor de leden heette toen "Mededelingen van het Verbond der Vlaamse Academici". Uit de jaargang 1965 haalden we enkele stukjes die o.i. interessant zijn om aan te tonen wat voor een lange weg de Vlaamse Beweging toen nog af te leggen had, en wat we *niet* bereikt hebben.

Commentaar laten we over aan de aandachtige lezer.

1. Uit "Mededelingen van het V.V.A., juni 1965.

De Waalse Universiteit te Leuven en West-Brabant

De "Katholieke Universiteit" te Leuven is een element van verfransing en vormt, samen met Brussel, een ernstige bedreiging voor Vlaams-Brabant. Wat haar *inrichting* en *de geest van haar beleid* betreft is het een Franse instelling, al werden er een drietal jaren geleden "Vlaamse" fakulteiten opgericht en zekere structuurhervormingen in haar beheer en bestuur doorgevoerd. Zij blijft een Franse instelling, alhoewel het overwegend aantal van haar studenten Nederlandstalig is en de Walen er slechts een minderheid uitmaken.

Op 1 februari 1965 waren er op 18.119 ingeschreven studenten 16.389 Belgen. Hiervan waren er op de Nederlandse taalrol 9.484

en op de Franse taalrol 6.905

dus 2.579 meer "Vlamingen" dan "Walen".

Daarenboven is haar geografische ligging een gevaar voor Vlaams-Brabant.

Men vergelijke in onderstaande tabel het aantal studenten ingeschreven op 1.2.64 en 1.2.65.

	totaal	Ned.	Frans
totaal 1.2.64	16.438	8.751	7.687
Belgen	14.926	8.606	6.320
Vreemdelingen	1.512	145	1.367
totaal 1.2.65	18.119	9.659	8.460
Belgen	16.389	9.484	6.905
Vreemdelingen	1.730	175	1.555

A. INRICHTING.

1. De *eigenlijke Raad van Beheer* wordt gevormd door het *Kollege van de Belgische Bisschoppen*. Deze hebben altijd inzake hoger onderwijs een Belgische unitaire politiek met Franstalig overwicht gevolgd; zij volgen die nu nog. Ze zijn in dit opzicht meer konservatief dan de Belgische regeringen, die na 1930 een volwaardige Nederlandstalige Universiteit in Vlaanderen en een Franstalige Universiteit in Wallonië hebben opgericht en uitgebouwd.

Kon men nog aannemen dat Leuven toen — d.i. in en onmiddellijk na 1930 — om financiële redenen deze splitsing en overheveling der Franse afdeling naar Wallonië niet kon doorvoeren, dan geldt dit argument *nu* niet meer: het overgroot gedeelte van haar budget wordt gespijsd door ruime staatssubsidies. Achttē zij zich toen nog verplicht rekening te houden met de wensen of opvattingen van sommige (niet alle!) mecenassen, dan valt dit argument thans grotendeels weg, gelet op de geringe omvang van deze bijdragen ten opzichte van het globaal budget.

Deze Raad van Beheer (d.i. het Belgisch Episkopaat) bepaalt de politiek van de Universiteit en doet de benoeming, m.a.w. heeft de leiding in handen. Deze Raad van Beheer is meteen verantwoordelijk voor de denationaliserende gevolgen die voortvloeien uit het feit van het behoud der Franstalige Universiteit op Nederlands taalgebied.

2. Daarnaast is er de zgn. "*Algemene Raad*" (soms ook "*Grote Raad*" geheten) waarin op de 14 leden 6 Nederlandstaligen zetelen. Twee van deze Nederlandssprekenden zijn priesters (onder de Franstaligen is er geen enkel priester).

Onlangs is gebleken dat Vlamingen, die uitgenodigd werden in dit bestuurskollege te zetelen, maar die er op stonden in dit lichaam hun vrije zeg te hebben, niet gewenst werden.

3. De *Rektor Magnificus*, een priester, is een Waal.

4. De *twee Pro-Rektoren* zijn insgelijks priesters. Met de wens geuit door de faculteiten dat in de toekomst een leek als Pro-Rektor zou aangesteld worden, werd bij de jongste benoeming van een Pro-Rektor geen rekening gehouden. Men zegt dat de reden is: "een priester is meer geneigd de visie van de eigenlijke Raad van Beheer (het Belgisch Episkopaat) te volgen wanneer het om taalpolitieke aangelegenheden gaat"; sankties tegen een leek in geval van konflikt zouden te veel opschudding kunnen verwekken.

5. De zgn. "*Raad van Beheer*", doch die in feite slechts een "*Dagelijks Bestuur*" of "*Uitvoerend Komitee*" is en die geen principiële beslissingen van algemeen beleid kan nemen zonder akkoord van het episkopaat, bestaat uit vijf leden:

a. De *Rektor Magnificus*: een Waal uit het bisdom Doornik.

b. De Pro-Rektor van de Franstalige afdeling, een Waal uit het bisdom Namen.

c. De *Sekretaris-Generaal* van de Franstalige afdeling, een leek uit het Naamse.

d. De Pro-Rektor van de Nederlandstalige afdeling.

e. De *Sekretaris-Generaal* van de Nederlandse afdeling, een leek.

Dit betekent dat in dit orgaan, dat op dit ogenblik een belangrijke rol speelt in het *dagelijks* beheer van de Universiteit, de Vlamingen *ALTJD* in de minderheid zijn.

6. Zelfs in de "*Rektorale Raad*" zijn de Vlamingen in de minderheid, gelet op het feit dat de *Rektor Magnificus* een Waal is en de hoofdbibliothekaris ook een Waal is.

De zgn. "*splitsing*" die onlangs doorgevoerd werd is geen oplossing en meer schijn dan werkelijkheid. Het enige schijnbaar positieve resultaat is dat er nu "Vlaamse" dekanen verkozen en benoemd worden en dat de discussies in de fakulteitsvergaderingen alsook de briefwisseling in het Nederlands resp. in 't Frans gevoerd worden. Enige macht in het algemeen beleid hebben de fakulteitsraden niet.

Een negatief gevolg echter is dat op grond van deze "splitsing" de Walen nu eisen dat o.m. het akademisch, wetenschappelijk en zelfs het lager uitvoerend personeel in hun "afdeling" eentalig Frans zou zijn. Inwijking van Franssprekenden zal aldus door hen systematisch in de hand gewerkt worden. Deze splitsing heeft ten andere niet geleid tot het oprichten van een volwaardige Nederlandstalige Universiteit naast de Franstalige. Er zijn nog belangrijke gemeenschappelijke laboratoria waar Vlaamse doctorandi moeten werken en waarvan de staf van assistenten praktisch uitsluitend Franstalig is.

B. DE KATHOLIEKE UNIVERSTEIT TE LEUVEN IS FRANS VAN GEEST, en oefent een verfransende invloed uit op het openbaar en sociaal leven in het Leuvense.

1. Dit is zo alleen reeds door de aanwezigheid in het Leuvense van een steeds talrijker wordende schaar Franstalige families van professoren, assistenten, werkleiders en bedienden, die systematisch weigeren — nu meer dan ooit — om zich in de gemeenschap van hun Vlaamse gaststad te integreren.

2. Ook door de aanwezigheid van duizenden Franssprekende studenten.
3. Daarbij komt de anti-Vlaamse houding van de Universiteit zelf — haar leiders en haar bestuur :

a) De universiteit eerbiedigt de taalwetgeving *niet* :

1. Zij gaat voort in haar publikaties en Franstalige briefwisseling de oude Franse benamingen, die officieel niet meer bestaan, te gebruiken. Nieuwe straatnamen, in nieuwe wijken, die dus nooit een Franse benaming gehad hebben, worden door haar vertaald (Boskant-Avenue de la Lisière !)

2. De Vlaamse zieken van het Sint-Pietershospitaal worden nog altijd toevertrouwd aan Vlaamsonkundige dokters en personeel. Alhoewel de Vaste Kommissie voor Taaltoezicht op 9.2.65 de onwettelijkheid van deze onsociale toestand vaststelde, weigert de Katholieke Universiteit te Leuven de taalwetten toe te passen.

b) De Universiteit eerbiedigt de eentaligheid van het Vlaamse land *niet* :

1. In het hart van Leuven werd een Franstalige parochie opgericht ten behoeve van haar Franssprekend personeel.

2. In de gebouwen van de Universiteit wordt een speciale Franstalige administratie (o.a. postkantoor) onderhouden ten behoeve van de Waalse en Frans-Brusselse kolonie.

3. In Heverlee werd een Franse school door haar — op haar kosten, d.i. onrechtstreeks met staatssubsidie — opgericht.

4. Geruchten doen de ronde dat de Universiteit de School der Broeders aan de Brusselse Poort gedeeltelijk zou overgenomen hebben ; is dit met het oog op het openen van een Franstalig Kollege voor jongens ?

c) De Universiteit verzet zich tegen het feit dat haar professoren zich zouden uitspreken voor de eentaligheid van de Vlaamse gewesten.

Een professor die ten tijde van "Hertoginnendal" een motie in die zin goedgekeurde werd ter verantwoording bij de Rektor Magnificus geroepen.

Anderzijds mag een lid van het Leuvense professorenkorps te Brussel wel op de lijst van de *Front des Francophones* opkomen, nl. Prof. Lagasse. Hij werd niet ter verantwoording geroepen bij de Rektor maar na zijn verkiezing door deze hartelijk gefeliciteerd.

Tevens mogen de Franstalige professoren van Leuven ongehinderd op publieke vergaderingen in Wallonië verklaren dat niet zij, de Walen, doch de Vlamingen Leuven zullen moeten verlaten (Prof. Garitte te Charleroi).

In akkoord met het beheer van de Leuvense Universiteit werd door de regering Lefèvre-Spaak de spreiding zo geregeld dat een deel der Vlaamse studenten Leuven zal verlaten, terwijl de Walen en de Brusselse Franstaligen te Leuven zullen blijven.

d) Ook tegenover de studenten neemt de academische overheid een andere houding aan, naar gelang het Vlamingen of Walen zijn. Ten tijde van Hertoginnendal werd een Vlaamse studentenbetoging voor de eentaligheid van Leuven en tegen de Franse kastescholen door de academische overheid verboden ; rond dezelfde tijd werd een Waalse studentenbetoging voor de tweetaligheid van Leuven en voor de Franse kastescholen post factum "afgekeurd".

e) Onrechtstreeks wordt het kultuurleven in Leuven meer en meer Frans georiënteerd : door de ongewoon talrijke Franstalige toneelopvoeringen en lezingen die in de stedelijke schouwburg plaats vinden.

C. DE GEOGRAFISCHE LIGGING VAN DE FRANSTALIGE UNIVERSTEIT TE LEUVEN IS EEN GEVAAR VOOR VLAAMS BRABANT.

De afstand tussen de oostelijke verfransingshaarden bij Brussel (Wezembeek-Oppem) en de westgrens van Heverlee bedraagt nauwelijks 10 km. Precies in deze gemeente richt de Universiteit, naast de talrijke bestaande, steeds nieuwe gebouwen op. De toekomstige autoweg Brussel-Luik zal ook door dezelfde gemeente lopen, op 6 km. afstand van Wallonië. Dezelfde autoweg, met een speciale op- en afrit naar de Universitaire gebouwen, loopt recht naar Sint-Lambrechts-Woluwe, waar de Universiteit ook weer tegen de taalwet in, vermits Groot-Brussel wettelijk tweetalig is — een afdeling van de Waalse fakulteit voor geneeskunde wil oprichten. Langs deze autoweg zal de Franstalige Universiteit van Leuven op nauwelijks 15 minuten van Sint-Lambrechts-Woluwe gebracht worden.

Het gebied tussen Leuven en taalgrens (Heverlee, Oud-Heverlee, Vaalbeek, Blanden, Haasrode) wordt steeds dichter bezaaid met villa's van Waalse en Brusselse professoren van de Leuvense Universiteit. Sommige feiten wijzen op een meer dan toevallige Waalse nederzettingpolitiek in deze streek, die, indien de Waalse afdeling Leuven niet verlaat, een tweede Sint-Genesius-Rode kan worden.

Indien de Franstalige Universiteit niet meer naar een centrum van Wallonië overgebracht wordt, is heel het gebied tussen Brussel, Leuven en taalgrens rechtstreeks door verfransing bedreigd.

De aanwezigheid van deze Franse Universiteit te Leuven is een gevaar voor het Vlaamse karakter van Leuven, van Vlaams Brabant en meteen voor alle Vlamingen.

Splitting in twee Universiteiten ter plaatse, met twee Rektors Magnifici, twee

administraties is geen oplossing, het blijft een gevaar, ja het vergroot nog het gevaar door de vestiging van een zelfstandige eentalig Franse gemeenschap in een Vlaamse stad. *Het onverwijld overhevelen van alle Franstalige fakulteiten* (niet alleen deze van geneeskunde) naar Wallonië en niet naar Brussel is de enige aanvaardbare oplossing.

Deze oplossing is des te meer dringend daar, gelet op de verwachte aangroei van het aantal studenten in de eerstvolgende jaren, de Universiteit zich verplicht ziet steeds grotere kapitalen in nieuwe gebouwen te Leuven en omgeving te investeren. Steeds grotere gebieden tussen Leuven, Brussel en taalgrens zullen door de uitbreiding van de tweetalige maar in wezen Waalse Katholieke Universiteit te Leuven, met verfransende elementen in contact gebracht worden. In ruil voor staatstoelagen aan het hoger vrij onderwijs mag geen enkel gehucht noch dorp, zeker niet Leuven en allerm minst heel Vlaams Brabant tussen Brussel, Leuven en taalgrens – via de tweetaligen – aan ont-aarding prijs gegeven worden.

De Leuvense Universiteit staat of valt thans met de staatssubsidies ; het geld van de Vlamingen mag niet langer tegen henzelf gebruikt worden.

De staat heeft twee Universiteiten : waarom de kerk dan niet ?

Er is een precedent : Philip II richtte in 1562 in de Spaanse Nederlanden naast de Leuvense Universiteit een andere voor zijn Waalse onderdanen op, nl. te Douai. Waarom zou het Belgisch episkopaat nu hetzelfde niet doen ?

De Centrale Raad van het V.V.A., juni 1965

VERBOND DER VLAAMSE ACADEMICI

voorheen Algemeen Vlaamse Oud-Hoogstudentenverbond.

2.

Motie inzake de Franstalige medische fakulteiten van de Leuvense universiteit

Het Verbond der Vlaamse Academici verheugt zich eensdeels in de beslissing van de Kommissie van Openbare Onderstand van Leuven de Sint-Pietersklinieken ter beschikking van de Nederlandstalige fakulteit van geneesheren te stellen en anderdeels in de aanvaarding van deze beslissing door de Raad van Beheer der Katholieke Universiteit te Leuven door het ondertekenen van de nieuwe konventie met de K.O.O.-Leuven.

Het V.V.A. dringt er op aan dat deze principiële beslissing zonder dralen, en onmiddellijk nadat de wetgever de wet van 1911 zal opgeheven hebben, zal uitgevoerd worden. Dit opdat eensdeels aan het gebrek aan patiënten voor de opleiding der Vlaamse doctorandi zou verholpen worden en anderdeels de Vlaamse patiënten niet meer door Nederlandsonkundige dokters en stagiairs zouden behandeld worden.

Het V.V.A. eist nogmaals dat de Franstalige geneeskundige fakulteit naar Wallonië zou verhuizen en niet naar het tweetalige Sint-Lambrechts-Woluwe.

Brussel, 7 december 1964.

3. Naar aanleiding van de voorzichtige toespeling op "amnestiërende maatregelen" in de toespraak van Koning Boudewijn op 21 juli jl., ook nog dit stukje van toen : (Mededelingen van het V.V.A., maart 1965)

Motie inzake de verlenging van de verjaring in bepaalde strafaangelegenheden

De Centrale Raad van het Verbond Academici heeft, na bespreking van de reeds door de Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat goedgekeurde wet, strekkend tot verlenging van de verjaring in bepaalde strafaangelegenheden, het hiernavolgende protest opgesteld :

Zonder eerbiediging van onaantastbare grondgegevens gepuurd uit de inzichten van rede en gezond verstand, kan geen maatschappelijke structuur worden opgebouwd, noch in stand gehouden ;

Het Belgisch strafwetboek toepasselijk op de vergrijpen van de enkeling, voorziet (art.2) dat "geen misdrijf kan worden gestraft met straffen, die bij de wet niet werden bepaald, vóór dat het misdrijf gepleegd werd". Het is de neerslag van het aloude "nulla poena, sine lege" ;

Hetzelfde strafwetboek schrijft voor :

"Wanneer twee opvolgend uitgevaardigde straffen eenzelfde vergrijp beteugelen, dan wordt van de twee toepasselijke straffen, de *minst* zware toegepast en wordt de *strengere* straftoepassing *geweerd*."

Op 10 december 1948 heeft de "Organisatie der Verenigde Naties" de "Verklaring der rechten van den Mens" uitgevaardigd ;

Op 31 maart 1949 werd deze Verklaring in het Belgisch Staatsblad aan alle Belgen medegedeeld. Tien dagen later werd deze Verklaring toepasselijk op alle Belgische situaties en op alle Belgische staatsburgers.

Het art. 11 : § 2, van de Verklaring luidt als volgt : "Niemand zal worden veroordeeld wegens handelingen of verzuimen die, op het ogenblik dat zij begaan werden, volgens nationaal of internationaal recht, geen strafbare daad uitmaakten. Zo zal er geen zwaardere straf worden opgelegd dan die welke toepasselijk was op het ogenblik van het begaan der strafbare daad".

Het art. 28 verklaart : "Ieder heeft het recht te vergen dat, op het nationaal en internationaal plan, een zodanige orde heerse, dat de in deze Verklaring uitgedrukte rechten en vrijheden er volle uitwerking kunnen vinden."

De recent in de Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers en de Senaat aanvaarde wet, waarbij de duur van de verjaring van 20 jaren wordt gebracht op 30 jaren, niet voor in de toekomst te plegen misdaden, maar voor vergrijpen gepleegd méér dan 20 jaren geleden, is een direkte aanval op de basisprincipes van de beschaafde-wereld-orde ;

Een knaap kan het voelen en zien, alle drogredenen inherent aan de jammerlijke concessie-politiek ten spijt. Te absurd is de tegenstrijdigheid tussen de twee houdingen in het Belgische wettenbestel aangenomen om er een ruimer commentaar aan te besteden. het V.V.A. konstateert dat de beeldstormerij van gevestigde juridische grond-gegevens verder woedt -- dat de tweeslachtigheid en de tartufferie in de Belgische gezagsfeer verder wordt geteeld en dat de ellende van de partijpolitieke zwakheid eens te meer zegeviert. Bij de recente besprekingen in het Belgisch Parlement van de wet waarbij de verjaringstermijn inzake kriminele strafuitvoering, met 10 jaren werd verlengd, heeft de huidige Minister van Justitie de belofte afgelegd, het geval van de meeste in het buitenland uitgewekene veroordeelden, met welwillendheid te zullen onderzoeken.

Het Verbond der Vlaamse Academici nodigt familieleden, verwanten en vrienden van deze veroordeelden uit zich met het Verbond in betrekking te stellen, indien zij moeilijkheden mochten oplopen bij het doen van stappen ten gerieve van de veroordeelden.

Het adres luidt :

Verbond der Vlaamse Academici
Em. Jacquainlaan 126,
Brussel 1.

Brussel, 3 december 1964.

Belangrijke mededelingen

Verbond der Vlaamse Academici Afdeling Kortrijk

Zoals u weet, hebben we de organisatie van de algemene ledenvergadering op ons genomen. Als datum hebben we **zaterdag 9 maart 1991** vastgelegd. De Afdeling Kortrijk bestaat volgend jaar 25 jaar. We willen van deze dag dan ook absoluut een interessante én feestelijke dag maken.

Het voorlopige programma ziet er als volgt uit :

VOORMIDDAG :

Bezoek aan het Vlasmuseum

Stadswandeling onder leiding van leden van VVA-Kortrijk.

NAMIDDAG :

Akademische zitting in de "Gotische zaal" van het stadhuis met als onderwerp "Taalgebruik en Talenkennis van de universitaire geschoolden in hun werkring." Als sprekers werden gekontakteerd :

dr.fil. Frans Debrabandere, dr.fil. Stijn Verrept (docent RUCA en Nijmegen), lic. Hugo Vanhove (Hoofd taaldienst bij Janssens Pharmaceutica).

Aansluitend receptie aangeboden door de Stad Kortrijk.

AVOND :

Galadiner in Hotel Damier met aansluitend galafeest.

Naar keuze kan men aan één of verscheidene gedeeltes van het programma deelnemen. We voorzien een speciale formule voor jongeren. Zij zullen de mogelijkheid krijgen het diner te schrikkelen en rechtstreeks naar het avondfeest te komen.

Wij, van onze kant, doen al het mogelijke om van deze dag een groot succes te maken. Zonder uw hulp en steun, is dit echter niet mogelijk.

We zouden het sterk op prijs stellen als u de algemene ledenvergadering als een volwaardige activiteit ziet en uw medeleden aanspoort om onze Gulden-sporenstede te bezoeken.

Marc Vanlerberghe

Voorzitter VVA-jongeren, Kortrijk

Verantwoordelijk organisatie A.L.

Personalia

Huwelijken : behouden vaart !

Anne-Mie en Dominique, dochter van Robert en Marie-France Billen op 24.02.1990 (afd. Limburg)

Kristien en Patrick, dochter van Herman en Germaine Clijsters op 21.04.1990 (afd. Limburg)

Annelies en Marc, dochter van Cyriel en Els Leeten op 12.05.1990 (afd. Limburg)

Martine en Frank, zoon van Raymond en Christiane Robijns op 12.05.1990 (afd. Limburg)

Geboorten : onze hartelijke gelukwensen !

Marianne, dochtertje van Jan en Ingrid Boonen
kleindochtertje van Mathieu en Anne Boonen
nichtje van Marleen en Carine Boonen op 12.04.1990

Hanne, dochterje van Wim en Marlies Gommers
kleindochtertje van Staf en Alida Gommers op 30.04.1990

Brecht, zontje van Jan en Lut Gommers
kleinzontje van Staf en Alida Gommers op 01.05.1990

Charlotte, kleindochtertje van Guy en Nini Oben op 15.05.1990.

(allemaal afd. Limburg)

Sterfgevallen : ons oprecht medeleven

Dr. jur. Jozef Blomme, echtgenoot van Liesbet Goddefroy, geboren te Brugge op 9.9.1912 en overleden op 23.3.1990. (afd. Brugge).

De Heer François Vanden Abeele, geboren te Brugge op 28.5.1946 en overleden te Oostkamp op 5.5.1990. Hij was de broer van Jacques en Evelyne Vanden Abeele-Hochs. (afd. Brugge)

De Heer Octave Engels, echtgenoot van Maria Theodora Doolaeye, geboren te Nijlen op 12.8.1892 en overleden te Ekeren op 7.5.1990 (afd. Antwerpen)

Mevrouw Julienne Willems, weduwe van Oud-Burgemeester van Mortsel Arthur Lamens, geboren te Herentals op 30.5.1902 en overleden te Antwerpen op 13.5.1990. Zij was de grootmoeder van Raoul Lamens, algemeen sekretaris.

De Heer Daniël Baekelandt, echtgenoot van Thérèse Mortier, geboren te Gullegem op 20.1.1910 en overleden te Antwerpen op 1.8.1990. Hij was de vader van Pieter en Bernadette Demeyere-Baekelandt. (afd. Kortrijk)

Mevrouw Joseph Demeyere, geboren Simone Berteete, geboren te Kortrijk op 2.4.1906 en er overleden op 6.8.1990. Zij was de moeder van Pieter en Bernadette Demeyere Baeke-landt en van Johan en Anne-Marie Mattelaer-Demeyere. (afd. Kortrijk).